

ZPRÁVY

SPOLEČNOSTI FRANTIŠKA BÝLKA

30
září 2011

Obsah

Michal Kellner: Návštěva v kraji Anny Pammrové	4
Jiří Karásek ze Lvovic: Grafika Františka Bílka	9
Martin Hemelík: Rodinný původ Františka Bílka	13
Vzpomínka na Milana Friedla	17
Básník a sochař - dopisy Julia Zeyera a Františka Bílka	18
Výstava Česká bible v průběhu staletí	27
Krátké zprávy	30

Obrázek ke článku Grafika Františka Bílka

Návštěva v kraji Anny Pammrové (18. - 19. dubna 2009)

Tak konečně! Po více než roce se naplňuje oboustranný slib uspořádat návštěvu zástupců naší Společnosti u Společnosti Anny Pammrové v Tišnově. Z Prahy jsme vyjeli ve složení: Aleš Nevečeřal, Michal Kellner a jeho přítelkyně Jana Konečná. Na nádraží v Tišnově už na nás čekala paní Vlasta Urbánková - předsedkyně SAP, paní Milada Škárová a pan Miloš, náš skvělý řidič. Hned po příjezdu se nás ujala kraje znalá paní Milada a provedla nás po městě. Ta nás pak ostatně doprovázela po celý ten krásný víkend. V poklidném Tišnově se nám, obyvatelům velkoměsta, líbila přátelská sousedskost místních lidí. „Vemte si jablíčko,“ nabízel nám například příjemný pán s dvoukolákem plným ovoce a hezkým pejskem na vodítku, po té co se pozdravil s paní Miladou. Dali jsme se s ním do krátkého, úsměvného rozhovoru, v domnění, že je to nějaký známý paní Milady. Až poté, co jsme se rozloučili a ukusovali z chutných jablíček, vyšlo najevo, že ho paní Milada vůbec neznala. Tak takové věci se v našem uhoněném velkoměstě stávají málokdy. Na zahradě Franklovy vily, kolem které jsme o něco později procházeli, paní Milada zrovna zahlédla její majitelku - paní Franklovou. Zavolala na ni a po vzájemném představení jsme zjistili, že má dobrý vztah k dílu F. Bílka. Jezdí totiž občas do Chýnova, kde se jí líbí Bílkova „chaloupka.“

Po obědě následuje setkání s členy SAP v hezké knihovně. Ta se nachází v Jamborově domě ve svahu pod náměstím. A tak přestože jsme tam vystoupali po schodech (či vyjeli výtahem), je možno projít dveřmi v prosklené stěně z knihovny přímo na hezký travnatý dvůr. Úplně jsem viděl, jak veselé děti s čerstvě vypůjčenou knížkou vyběhnou ven a ležíce na trávě hltají úžasná dobrodružství... Samotné setkání se skládalo z přednášky A. Nevečeřala o životě a díle F. Bílka umně zasazené do dobového kontextu. Následoval proslav M. Kellnera o podobnostech i rozdílech Pammrové a Bílka, a to v životě i životních postojích. K tomu jeden citát A.P.:

„Vzpomínám si, jak jsem rozjímal nad zvláštními ilustracemi jedinečného díla vzácného přítele (O. Březina- pozn. M.K.) Ruce. Nejdéle jsem se zastavila nad Bílkovou kresbou mé intuici blízkou: Místa harmonie a smíření. Několik lidí válí se mezi kořeny velmi vysokých stromů, jejichž osekane větve zanechaly na kmenech zbytky pahýlů. Z hlíny vyvstala odvážná dvojice, vzpřímila se, a tu

nad nimi objevuje se ruka fluidální se záhadným nápisem. O něco výše vyčnívá část ruky z kmenů, opatřených opatřených lidskými hlavami a fantomy s vyzvednutými dlaněmi až k hvězdnému klenutí.“

Program uzavírá (ale srdce mnohých přítomných možná naopak otevírá) film Josefa Císařovského, kterým vzdal hold dílu F. Bílka „*Jak paprsek slunce na dřevě života umíral.*“

A následoval výlet. Začínáme ve Žďárci prohlídkou pamětní desky na místní škole, která nese podobiznou A. Pammrové. Její autor, pan Petr Bortlík, je tu s námi.

*V pořadí
druhý
domek
Anny
Pammrové.*

Na místním hřbitůvku jsme postáli u hrobu A. Pammrové a její dcery Almy. Na náhrobku je krásný, hluboký citát této silné a citlivé ženy:

*Kráso dne! Nádhéro noci!
Paprsku tvůrčí, sílo tajemná
v tebe chci ztratit sebe...*

Pak jsme popošli jsme k nedalekého kostelu, který je postaven velmi nezvykle na svahu kopce pod vesnicí. Paní Milada naznačila, že možná ví, proč tomu tak je, ale neprozradila to.

Tato naše dokonalá průvodkyně nám tu také vypráví pár svých poetických vzpomínek z dětství. Bydleli totiž tehdy v obecní škole, hned vedle kostela, kde její tatínek dělal ředitele.

Po krátké jízdě auty následuje, alespoň pro mne, vrchol dnešního dne. Návštěva místa, na kterém A. Pammrová prožila polovinu svého života. Píše o něm:

„Jednalo se mně o to, mít místo, kde bych jednou po více než třech desetiletích mohla říci: „Jsem doma.“ Myšlenka poustevny, která po celý můj věk v hlavě mně strašila, počala dominovat tím více, čím více mně ubývalo sil. Bez dlouhých okolků koupila jsem ono místo, kde v mých samovražedných myšlenkách svým velikým hlasem promluvil ke mně Život. Je to jedno z oněch míst, kde se náboženským fanatikům zjevují svatí.“

Na pozemku si pěstovala zeleninu, po které tu již není ani památky. Za to tu stále stojí všechny tři domky, v kterých po Anna Pammrová. Ten v pořadí druhý, zděný a největšího, je pěkně opraven. Nyní u něj stojí, trochu nepatříčně, bazén. Ve vejminku postaveném nejpozději na opačném konci zahrady, a je také zděný, možná Pammrová ani nikdy nebydlela. Nikde jsem zprvu nemohl najít ten nejstarší dřevěný příbytek. Až po chvíli jsem pochopil, že ten dřevěný srub, který jsem zprvu neviděl, protože je schován za domkem s bazénem, a který nyní asi

slouží jako kůlna na všemožné harampádí je ten příbytek o kterém A.P. napsala:

„Lidé mně říkali, že tu v zimě nevydržím, a já zde s dětmi přestála dvacetistupňovou zimu. Jen po několik nocí jsem měla na pokrývce jinovatku.“

Když jsem viděl ty velké spáry mezi prkny stěn, přestože byly dříve zajisté utěsněné, vůbec jsem o tom nepochyboval.

Původní srub Anny Pammrové.

Po nějakém čase jsme se šli podívat na ono místo, kde chtěla Pammrová skokem ze skály skoncovat s životem. Je odtud pěkný rozhled do údolí, kteým protéká říčka Bobrůvka. Pak se vracíme k autům cestou kolem malého políčka, jenž sousedí s někdejším pozemkem poustevnice a spisovatelky Anny Pammrové. Auta nás odvezli za chvíli zpět do Tišnova. Pammrové trvala jedna cesta pěšky čtyři hodiny. Protože již nastal večer, odvezl nás hosty, pan Miloš k ubytovně místního autoklubu, kde jsme měli rezervované ubytování.

Vejminek, ve kterém A. Pammrová možná nikdy nebydlela.

V neděli, která byla dnem nečekaně slunečným, nás nejprve čekala prohlídka Porta coeli v Předklášteří. S paní Miladou a její kamarádkou paní Věrou Jelínkovou, které se k nám za „místní“ připojily, jsme tam došli po málo frekventované silnici. Název kláštera znamená Brána nebes. Byl založen královnou Konstancií již r. 1233. Tato druhá žena Přemysla Otakara I. zde byla r. 1240 také pohřbena. Tento klášter cisterciáček (několik jich zde opět přebývá) býval centrem vzdělanosti pro široké okolí. Po zajímavé prohlídce samotného kostela s rajským dvorem se vracíme směrem zpět k Tišnovu. Nyní však odbočíme ze silnice a stoupáme na horu s hezkým jménem - Květnici. K té se váže pověst o jeskyni se zlatou husou. Ta se opravdu naplnila ve dvacátém

století. To se totiž při jednom honu zaběhl jezevčík do jakési díry na svahu hory a nemohl ven. Přivolaní jeskyňáři nejen že nešťastné psisko zachránili, ale navíc objevili v podzemní prostora jezírko uprostřed něhož byl krápník žluté barvy a tvaru husy! My jsme však neměli v úmyslu jít pod zem. Naopak. Stoupali jsme stále vzhůru klikatou stezkou. Cenným zpestřením byl výklad snad všeznalé paní Milady. Ten se týkal místní flóry jež pučela všude kolem, fauny jež zde pobýhala a poletovala, i minerálech, které lze tady nalézt. Cestou k jsme odkládali teplé bundy, svetry či mikiny, a stále více vystavovali tělo příjemně hřejícím slunečním paprskům. Skalisko na vrcholu nám posloužilo k odpočinku a rozhledu do kraje. Byl to i bod obratu. Cestou zpět jsme se na hřebeni rozdělili. Milada s Věrou pokračovaly lesem směrem na vrch Klucanina. Jak rád bych šel s nimi! Nás tři však čekal již jen sestup dolů a cesta vlakem zpět do Prahy.

Na vrcholu Květnice (zleva): Věra Jelínková, Aleš Nevečeřal, Milada Škárová, Jana Konečná a Michal Kellner.

Všechny citace (psané kurzívou) jsou z:
Alma Křemenová: *Anna Pammrová*, Tišnov: Sursum, 2005
fotografie: Aleš Nevečeřal

Jiří Karásek ze Lvovic: Grafika Františka Bílka

Je nebezpečné vykládati dílo výtvarníkovy, zvláště, je-li tak zastřeno v symbolech a náznacích, plných věčna a tajemna, jako dílo Františka Bílka. Myslím na ironické slovo Degasovo o literátech, jejichž úkolem jest vykládati díla výtvarníků, jimž nerozumějí - ale nač váhati? -všechny výklady a kritiky jsou díla subjektivismu, a vykládající díla umělců, vykládáme sebe. Umělec vyšel a rozséval, ale to, co se z jeho umění zrodilo v našich duších, není už práce jeho, ale práce naše.

Cítím to zvláště, schýlen nad krásnými grafickými listy Františka Bílka,

popsanými jeho svérázným, jedinečným, kresebným rukopisem. Není druhého umělce, jenž by mu byl podoben, stojí osaměle a hovoří také k osamělým duším. Vzbouzí lásku a vzbouzí také odpor. Ale i ti, kdo jsou mu nepřátelští, nepopírají, i když zavrhnou jeho skulptury, že je zajímavý grafik. Říkají mu dokonce "grafik par excellence", a to tak do důsledku, že i své skulptury pojímá graficky, že jsou tvořeny plošně a ne prostorově, a s určitého bodu pozorovány, že jsou i "snesitelné". Je jisto, že se Bílek v grafice vyžívá nejbezprostředněji, že je mu grafika konfesí, že jeho nitro překypuje citovostí, takže často ani mu už nestačí grafický záznam a že prostě připisuje k němu další vývoj své

myšlenky slovním doprovodem. Tvůrce, zhroucen před sfingou svého díla, jež tesá, nevěda a netuše, za jakým vyšším cílem, v úžase vidí, že tajemná sfing nabývá jeho podoby, že Tajemství jest vlastně on sám: v žáru života, v poledne svého růstu a zrání učiní toto poznání - grafik vyrývá do dřeva ještě tvrdý stín, jež on sám vrhá na své vlastní dílo, a ukončuje hluboký symbol větou, připsanou na spodu: *Kolem poledne žárem vše sálá...*

To je typický příklad Bílkovi grafiky. Symbol a jeho slovní výklad. Kde ho není, buďte jisti, že ho opravdu netřeba. Bílkovi se zazlívaly často tyto výklady a přípisky, ale je to neporozumění. Zvláště, tvrdilo-li se, že výkladem chce Bílek učiniti svou myšlenku hlubší, tajemnější, ale že ji vlastně nedotvořil, že nestačil na ni. To jest samo o sobě už falešné, neboť umělec jako Bílek, tvořící dílo tak málo líbivé, tak málo kompromisní, vkládá do něho opravdu celou svou duši. Vezměte dřevoryt tak miniaturní, že jej přikryjete prstem, na němž zobrazil Bílek ležící postavu, ryjící rukama zemi, není-li stejně výmluvný jako jeho „Orba“, již v počátcích své tvorby vystavoval v Mánesu, nezapomenutelnou plastiku, drásající duši? I v tom miniaturním dřevorytu jest celý Bílek, celé jeho umění, neboť u Bílka nerozhoduje ani formát, ani technika, to je vedlejší, hlavní u něho je ten heroismus a vzdání se vlastní myšlenky, jež přichází z Věčna a touží býti vyjádřena a sdělena magií kresebné linie a k ní se přivinuje slova. „Jen po Tvém světě toužím,“ připsal v paprscích Světla umělec na dřevorytu, kde sedící postava tvůrcova, ozářená pruhem magického zásvitu, je zahleděna a soustředěna v jediném směru – do Nekonečna...

Všimněte si na grafických listech očí jeho postav, stejně jako rukou. Jsou vždy zdviženy. Sursum zdá se jejich heslo. V životě chodíme, díváme se do země. Proč nehledíme do výšin, k nebi? Podívejte se na krásný grafický list, kde nad hlavami dvou postav, zdvíhajících k nebi ruce i zraky, letí pták s křídly široce rozpiatými jako symbol letu k výšinám. Celé Bílkovo umění slouží tomuto

jedinému cíli, jako by volalo, stejně jako církev o velikonočních obřadech: *Levate! - Povstaňte!* Bílkovo umění, svrchovaně spirituální, má gesto modlitby, a jeho postavy, i kde zavírají oči před přílišnými proudy světla, kde slepnou jejich zraky – zavírajíce je, přece je nesnižují, ale povyšují, zastírajíce je, činí to to ne skleslou, nýbrž zdviženou rukou...

Zdálo by se, že dílo Františka Bílka je svrchovaně nečasové, vytržené z přítomnosti, uteklé do minula, přivinuté k oněm mystickým, čistým tvůrcům dětinské mysli a serafského kouzla, z jichž rodu byl Fra Angelico nebo Giotto. To by byl omyl. Ničeho není Bílek více vzdálen než mrtvého mlčení minula, než útěku z přítomnosti, než neplodného passeismu. Je v tom vzhledě pravým opakem Julia Zeyera. Zeyer si tvořil umělé světy, do nichž utíkal. Bílek cítí živě bolest přítomné doby, žije v ní a z ní. Nazývají jej středověkou duší, omylem zbloudilou v novověk, někým, v němž doznívá mysticismus jihočeský, v němž poslední jiskry se zanítily z požáru Husova nebo Chelčického. Jiní mají za to, že napodobí, z touhy po originalitě. To všechno je křivda, bolestná křivda. Bílek – jako nikdo jiný – je člověk naší doby, napojený její bolestí a její úzkostí. Hus – i graficky jím zpodoběný – není Husem XV. Století, ale je to Hus, jenž se dále vyvíjel, jenž se dál přetvořoval a zrál, jenž není historickou, mumifikovanou postavou, ale *živoucím problémem češtví*.

Bílek je *dnešní, moderní* umělec v nejkrásnějším toho slova významu. Jeho grafika je toho nejživějším svědectvím. Všimněte si jeho linie, jak je živá, silná, výrazná, jak přímo je napojena životem a jeho magií, jak není ztrnulá,

opakovaná, napodobená, jak by musila býti, kdyby dílo Bílkovo nebylo v dnešku prožíváno, ale z minula uměle napodobováno. Jeho dílo je přítomné, ale není banální: jeho dílo odkrývá spojitost přítomné chvíle s plynulou linií Věčna. Proto jeho grafické působí tak hluboce, tak sugestivně, že je psáno rukopisem ne výmyslu a imaginace, lživé hry, ale rukopisem živého přesvědčení, *rukopisem pravdy*. Tak přímý je Bílek jako tvůrce, že jeho Kristus, jeho světci, dívají se vám do očí zpřímá, z očí do očí, že vám odhalují celou bolest svého utrpení a své oběti, že se neodvracejí od vás k mysteriu, ale od mysteria obracejí se k vám, k vašemu ubohému lidství. A stejně tvůrce tvoří a pracuje tváří v tvář svému Bohu, jako na krásném grafickém listě, kde orač hluboce zarává pluh v zemi, pod nějž Bílek připsal slova: *Všechna práce k Tobě – Otče!*

Bílkovo umění je pokorné jako dílo Březinovo: je stálou službou bratřím. Všechnen aristokratismus sobectví je ho vzdálen. Bílek touží množiti život, ne smrt a věčné mlčení, ale *život* je mu umění, a touží dosáhnouti nejvyššího života v práci. Krásná hesla napsal na svá ex libris, jako například J. Štěpánkovi o dozpívané písni, nebo J. M.... o řeči věčného domova, O. H.... o melodii srdce... Nebo ex libris Kabelíkovo, nahá postava v koupeli zlatého světla, oblitá a zaplavená září rodícího se dne, s heslem „Až vzejde den!“ Ta pokorná služba bratřím jest i v řadě grafických portrétů Bílkových: co něhy, bratrské lásky,

smíření s osudem vložil do tváře Zeyerovi, ač to byla jistě tvář hrdosti a aristokratismu, ironie a skepse. Tak si ji přetvořil Bílek v lásce k Zeyerovi, tak také viděl Zeyera na konci života, kdy tento komplikovaný duch toužil mít prostotu Františka z Assisi... A co vyčtete z tváře Březinovi, z níž svítí oči, zapálené věčnými ohni, pod rozlehlým čelem, schránkou věčných myšlenek... Zde opravdu porozuměl Bílek Březinovi v bratrství ojedinelém, v bratrství společné myšlenky.

Bílkovo umění touží a chce býti užitečné. Dílo, jež povstává jen proto, že umělec chtěl jím realizovati neplodnou krásu, je Bílkovi marným plodem. Podle něho i dílo špatně provedené, povstalo-li z určité pohnutky, je lepší než krásné dílo, jež nemá svého „proč“, jež je bez pohnutky. Jeho grafika nepropaguje krásu, *propaguje ideu*. Bílkovým odpůrcům je proto „literární“. Ale to je fráze. Tendence Bílkovy grafiky je vlastně tendence každého velikého umění: v krásných symbolech hovořiti o věčných věcech člověka. Je to totéž, o čem mluví poesie Březinova. Proto nejkrásnějším doprovodem Březinových „Rukou“ mohla býti pouze grafika Bílkova, jako grandiosní doprovodný obraz k básni „Vedra“, opravdové arcidílo úžasné perspektivy a mučivé trýzně hynoucích postav. Jeho mohutnosti je blízký ještě karton k „Šílencům“; zde opravdu se mi zdá absurdní ještě diskutovati otázku, je-li grafika Bílkova tvůrčí či jen odvozená, literární. Bílek jako grafik je tvůrce, a tato pravda musí býti pochopena ať už dnes, ať v nedaleké budoucnosti. Kdo tvrdí opak, křivdí velikému jeho umění.

(převzato z: Hollar, sborník grafické práce, ročník III. 1925 - 26)

Martin Hemelík: Rodinný původ Františka Bílka

Svůj rod charakterizoval Bílek jako duševně, tělesně i nábožensky silný. Důvody k tomuto tvrzení lze spatřovat v kusých a známých osudech a příbězích některých jeho předků. Pokusil jsem se je zmapovat textově i fotograficky – byl

bych velmi vděčný, kdyby se našel laskavý čtenář, jenž by moje informace upřesnil, doplnil, vyvrátil atd. Berte, prosím, následující článek jako „odrazový můstek“ k podrobnějšímu zpracování této části osobnosti a prenatálního života Františka Bílka. Domnívám se, že by to mohlo přispět k doplnění celkového pojetí tohoto ojedinělého zjevu našich dějin.

Otcova strana

Všichni předci z otcovy strany byli rolníky a koláři. Prarodič z otcovy strany byl Jan Bílek, který se narodil, žil i zemřel ve stavení čp. 11 v Nuzbelích nad Hroby. Sem přivedl i svou ženu Kateřinu Dvořákovou, pocházející ze Staňkova mlýna u Zhořce.

Jejich potomek a tedy děd Františka Bílka Josef Bílek, přichází v 19. století do Chýnova ze zmíněných Nuzbel nad Hroby. V Chýnově postavil stavení č. 107, ve kterém měl své kolářství. Za manželku si bere Kateřinu Kazdovou z Lažan. Ta umírá asi roku 1876 a k této události se váže první traumatický zážitek. Smrt babičky způsobila malému Bílkovi úzkostný stav, který vedl rodiče k jeho přechodnému umístění do Dobronic k druhým prarodičům. Zde však dostal záchvat stesku po domově. Museli jej vzít zpět a tento zážitek, umocněný náboženským cítěním, jej poznamenává na celý život. Z této epizody jasně vyvstává fakt, že religiózní momenty Františka Bílka provázely od útlého dětství.

Sourozenci a rodiče, r. 1906

Matčina strana

O této části rodiny Františka Bílka se ví mnohem méně než o předchozí. Jistotou je děd Jakub Komárek z Dobronic u Chýnova, kde strávil celý život a zemřel zde roku 1905. Byl celý život v této obci rychtářem.

Dobronice, č. p. 1

Nuzbely nad Hroby, č. p. 11

Rodiče

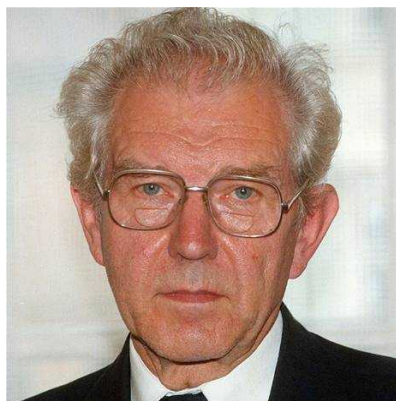
Otcem byl Jan Evangelista Bílek (22. 10. 1833 Chýnov - 19. 11. 1907 Chýnov) a matkou Josefa Bílková, rozená Komárková, jenž pocházela ze zmíněných Dobronic čp. 1. Otec se oženil dvakrát, Josefa Komárková byla jeho druhou ženou. První manželka mu zemřela při porodu prvního dítěte, což byl syn – ten však zakrátko jako těžce nemocný následoval svou matku. S Josefou měl celkem pět dětí. O sourozencích Františka Bílka se zmíním v některém z dalších článků.

František Bílek charakterizoval své rodiče a jejich život jako harmonický, náboženský a střídmy. Maminku jako ženu menší postavy s ohnivým okem, tatínka jako silného a boдрého muže, který celý život provozoval kolářství a povoznictví.

Martin Hemelík (martin.hemelik@mkg.cz)

Se zármutkem oznamujeme, že zemřel náš člen

pan **MILAN FRIEDL**

Narodil se 13. 3.1931 v Brně, zemřel 2.10. 2009 v Praze. Poslední rozloučení s ním se konalo dne 16.10. v kostele sv. Martina ve zdi v Praze. Jeho otec byl zapálený bibliofil a sběratel, matka byla klavíristka. Studoval dramaturgii a herectví na JAMU v Brně, studia dokončil na DAMU v Praze u profesorů Karla Högera a Vlasty Fabiánové.

V roce 1967 založil Lyru Pragensis s její bohatou vydavatelskou a dramatickou činností, zbudoval částečně i její galerii. Lyra Pragensis působila postupně v Divadle hudby, v Panské ul., v Dlouhé třídě, Karlově ul., v Lucerně a na Václavském náměstí. Pro Lyru Pragensis pracovalo množství předních současných výtvarníků, mezi nimi např. od roku 1976 Karel Zeman a nedávno zesnulý Petr Melan. Jedním z kmenových spolupracovníků byl také malíř a grafik Jaromír Skřivánek.

Mnozí diváci ještě federální Československé televize jej též znali jako průvodce koncertů Pražského jara, v současnosti též například adventních koncertů. V roce 1990 založil Radio Collegium s výrazně duchovní orientací, které působilo do roku 1994. Svoji lásku k poezii zúročil kromě Lyry Pragensis v mnoha jiných recitačních programech, v posledních letech např. na večerech současné poezie Kavárny Poetika. Po Lyře Pragensis pokračoval ve vydávání bibliofilských tisků pro kolibří edici Devět múz.

Milan Friedl byl členem Spolku českých bibliofilů, Spolku sběratelů a přátel exlibris, spolupracoval se Sdružením českých umělců grafiků Hollar a především jako velký ctitel Otokara Březiny a Františka Bílka byl členem Společnosti Otokara Březiny a zakládajícím členem Společnosti Františka Bílka. Čest jeho památce.

Básník a sochař

Dopisy Julia Zeyera a Františka Bílka z let 1896 - 1901

(uspořádal a poznámkami doprovodil J. R. Marek,
vydavatelství Za svobodu v Praze v roce 1948)

Vodňany, 3. 8. 96.

Velectěný pane,
doufám, že nepokládáte za pouhou zvědavost moje přání seznámiti se s Vámi. Váš talent a Vaše osoba vzbudily ve mně zájem. Nedávno zde byl p. Forster (starší) a nechal mi zde náčrty Vašich meditací. Přijedu pozejtří, ve středu do Chýnova a přivezu Vám Váš rukopis. Popřejte mi na několik hodin Vaší společnosti. Na večer jedu zpět do Tábora. Doufám, že zůstaneme pak v dalším styku. Pozdravuji Vás upřímně.

V dokonalé úctě

Julius Zeyer.

Takto začíná korespondence, jež vydržela až do smrti J. Zeyera v r. 1900. Takže doufání, jež je zmiňováno výše, bylo více než naplněno. A navíc se zdá, že čistota vzájemného přátelství nebyla kalena žádnými neshodami. Nepočítám mezi ně odlišné názory na různé otázky, jež pokorné lidi obohacují, než aby je oddalovali. Oba umělce seznámila r. 1896 malířka Zdenka Braunerová, která F.B. podporovala také při jeho studiu na akademii v Paříži.

Vodňany, 8. 8. 96.

Vážený a milý pane,
chtěl jsem Vám psát teprve po svém návratu z Němec, ale srdce mě nutí, bych Vám ještě dříve, hned, pověděl aspoň několik slov. Zdálo by se mi jinak nevděkem. Těch několik hodin, co jsem prožil s Vámi, nezapomenu nikdy. Dojal jste mě hluboce, ctím a miluji Vás. Děkoval bych Bohu, kdybyste během času přilnul ke mně až mně poznáte blíže, kdyby Vás neodpudivy pak špatné moje vlastnosti.

Ta krásná chvíle ve Vaší dílně! Je mi to vzpomínka posvátná. Čistota Vašeho myšlení, tiché Vaše nadšení, mysterium Vašeho talentu, to vše působilo na mě

nevýslovně krásně, řekl bych svatě, a k tomu ta tichá, snívá krajina v tom jemném dešti. Vše bylo tak prosté a proto tak velké.

Praha (ne Vindobona) Jarozena ul. č. 8.
u p. Vil. Jungfelda

Užij si těch krásných
přehledů mi sety a světla a
zde skloním hlavu a pokřesu, jak se
růže rozhadne. Společně tělesně i
duševně velice. — Bůh! Moudrosti a
třízí. Górejším i krásnou i
řídkou fúratroni sáček a
vele! Enidky a mnoho parník
všech k novému roční!

Ještě zplátně každému, jak jsem
trávil a ště, marnivě mile
a křivkou, světlo a P. P. P. P. —
do mi posnd netze! Jiště, že
jsem vřelá lůžka. To radě m. s. k.
protivě a, si pos' v obližji
skýai vyprávám!

Vyříd'te, prosím, celé své rodině můj pozdrav a můj upřímný dík za to upřímné, milé, teplé přijetí a hoštění.

Bud'te zdráv a pozdraven vřele,

bratrsky!

Váš Jul. Zeyer

Toho samého dne, jako výše uvedený dopis, posílá své nadšení z návštěvy v Chýnově i své dobré přítelkyni Zdence Braunerové. Je to dopis v bílkovských kruzích dobře známý, ale často se cituje pouze jeho první část. Proto ho zde přepisují celý.

Drahá přítelkyně, jak Vám děkovat, že jste mě seznámila s Bílkem! Byl jsem v Chýnově. Z toho člověka jdou paprsky! Takové andělské oči jsem ještě nikdy neviděl. A ten svatobolestný výraz spodního rtu! Když mi prostě a tiše vypravoval svoje utrpení, polily mne slzy.

Jeho Marie pod křížem v kostel v Chýnově je důkaz mysteriósniho talentu. Je to prosté a velké. Vedl mě do své dílny. Je to stará střelnice v lese, je to chudobné a nevýslovně dojmavé. Vyhlídka do tichého údolí, všechny stráně porostlé starými stromy, voda v jejich patách se leskne, kostel chýnovský se vynořuje nad lesem. Bylo ticho, ticho, déšť padal na stromy. Bílek mi vypravoval o svých plánech a o lásce bratrské. Před námi rozdělaný jeho návrh, Kristus na hoře Olivetské. Klečí Kristus před ležícím křížem a ohlíží se „do budoucnosti“, za sebe, totiž do budoucnosti toho okamžiku, na hoře před obětí, tedy v minulost křesťanstva, *pro nás*, na dobu dnešní, kde láska bratrská hyne a strádá – a ten Kristus pláče! Ale tvář je bolestně klidná v nesmírném smutku, jenž oči zavírá. A ten Kristus není „krasavec“¹, co Vám s radostí konstatuji.

Věřte mi, je mi jako ve snu, když si na Bílka vzpomínám. Ten člověk by na mě mohl mít vliv blahodárný, dar boží by to pro mě byl, kdyby mě měl rád. Ale nechci se „vkrádat“ do té duše čisté. -

Rodina jeho mě přijala s českou upřímností, s upřímností českého lidu. Když jsme seděli kolem stolu, hleděl jsem na všechny ty tváře, jak jsou ti lidé milí,

avšak řekl jsem si – ale kde se jen ten František jejich *zde vzal*? I když jedl a pil a lhostejné věci povídal, byl jiný než my všichni kolem něho. Kde se tu vůbec vzal, myslil jsem dál, a s vnitřní radostí jsem si pověděl, že to vtělení slovanského ducha, toho čistého, prostého, zvláštního, eminentně jemného, milujícího, něžného, že ten duch ještě nezhasl, ten duch, jež žil v Chelčickém. Ta měkkost je až fatální – „jak mohl bych něco sám *chtít*“, řekl mi Bílek v rozmluvě, „když denně se modlím 'bud' vůle Tvá“. - Na podzim ho budu k sobě prosit na delší dobu. Ve dne budem pracovat a pak v těch dlouhých večerech si vypravovat nebo spolu *mlčet*. A v tom „spolu mlčení“ je tak mnoho! - Píšu Vám to vše jen spěšně. Pozejtří jedu do Mnichova. Zdržím se cestou den asi u Hlávků – nyní má ta návštěva pro mě význam zvláštní, pokusím se o Bílka. Nechci vyprosit žádných podpor než morálních². -

Až přijedete sem, zajedem snad společně s Vámi a Mrštíkem do Chýnova? Jak by to bylo krásné – Vy nevíte, jak by to bylo krásné. -

Bud'te s Bohem! Váš
Uljan

Chýnov u Tábora, 9. 8. 96
Ve Jménu Vůle Otce, co,
žel, jen na nebi.

Můj milý pane -! Můj -; ne jiný než můj jste; - jako já Vaším, - a dříve, než Jste tušil! -

Nemůže mne dojat více, než láska Vaše ke mně – k tak malému a k tomu zakopanému, jak bych ani nebyl. Budíte mne zájmem svým k životu, budí mne Vámi to Bůh; a já vidím, že budu ještě žít, vidím již jítro života svého tím, a tak krásně. Cítím sílu k životu; -, ó chci žít, a běžel bych k Vám hned ukázat Vám, že vzbudil Jste ne slabocha, ale život. Ukázat, dokázat život svůj vděčností za každý milý pohled, a tím spíše za každé Vaše slovo provázená tak skvělým darem. Ta Velká Vůle Otce, za niž vzdechem každým prosím, ta mi dá příležitost dokázat Vám, jak dovedu žít, t. j. jak dovedu mít také rád. -

Láska, jež vůlí otce, jež zosobněna v Pánu, v níž jen věčnost možná, žije i mnou pro lid, který i Vy, i On tak miluje. To sblížilo nás, to spojuje nás, to životem naším.

Z těch velkých a mi tak milých prací Vašich zříté na mne podobou svou věrnou, milou Vy, jenž mi na vždycky vryt v paměť. - Co však já podal jsem Vám, bych i živ byl nadále v paměti Vaší? -

Nejméně třeba Otce, co
je jen na nebi

Můj milý pane —! Můj —; ne jiný
než můj jste; — jako já sám, a
dříve, než jste tušil! —
Nemůže mne dojat více, než fáška vaše
ste mně — tak malému a štorm
za copaním, jak bych smi nebyl.
Dobře mne zájmem svým a životem,
budi' mne sám se Bůh; ať je udi
je prvně ještě žít, vidím již jitra
života přehořím, — proč obávně
čítám sílu a život; o, chci žít, a přej
bych se Vám svou oblíbenou, a

Rukopis Františka Bílka.

Jen snad podoba má, jež bídou zplozena, nemůže bídy obraz s sebe strást, -
a jež dosud spjata s milými okovy, jakými láska otce, matky. -

Pro bídu tu, - jež mi, jak každému člověku dědičnou, - nedivil bych se, kdyby
Jste mne nenáviděl; Jen dovolu prosím, bych Vás směl vždycky milovat. -

Bud'te zdráv! Zdraven mnou a mými – Zdravím, po kterém se nikdy neumírá. -
Váš, vždycky Váš

František Bílek

Duše moje prostá láskou čistou provázet Vás bude, a i vítat pod domácím
krovem z ciziny. Jen v tom cizém světě, nezapomeňte, prosím, na mne.

Když mi Vás tak všechno bere!; a nyní zas ta cizina běsná, - kdy se
konečně zas uvidíme?

„Bud' vůle Tvá, Otče – i na zemi!“

Můj pane Zeyer, - cítím, že velká změna, nový krok přede mnou v budoucnost'
moji, - krok, po němž jsem již skoro toužil; však bez modlitby. - Každým krokem
tím nové boje vzrůstají; - přijdu-li ze všech tak vítězem, jak dosud? - Boj, jen boj
mým živlem; boj však pro věc tu, jež jsouc vykonána, zakončena velkým
koncem, - šťastným, nejšťastnějším koncem, bývá – umírat na kříži. Rozumíte mi
můj Drahý pane Zeyer? - Vid'te, to je štěstí; - já neznám vyššího! - Ano,
budoucnost' moji přál jsem si míti v rukou Vašich. Přál jsem si to mimoděk, -
bez modlitby; - ale spíše viděl jsem napřed v Velkou Vůli Otce, o niž dechem
každým prosím. Je to jediná modlitba má; můj život zdá se pouze jednou
modlitbou – jen: bud' vůle Tvá! protože celým žitím dýchám.

Slečna Braunerova se chystá ke mně přijést. Má přijést každým dnem. Těším
se na ni. Jen jestli i Vy mi, pane Zeyer, dopisem Vaším slíbenou návštěvu
uskutečníte, a dopřejete mi, bych se tak těšil dvojnásobně! Dopřejte mi to,
prosím - !! -

Přišel jsem právě z dílny, kde ukončoval jsem práci poslední svoji: „Slovo
tělem učiněno jest -“. Jak mi mila práce ta, - Jen až budu slyšet z Vašich úst a
z úst mé milé slečny Braunerové, že se i Vám oběma líbí, - pak Vám budu věřit,
že to práce dobra a budu dvojnásobně spokojen. -

Píši stále o sobě; - jak jsem sobcem! - Ale jedinou omluvu přijmete, prosím; že
totiž vidím ne sebe, ale proroctví Krista Pána ke mně pronesená, že vidím den

lidu mého, lidu Vašeho, můj pane Zeyer – ó – radujte se se mnou! -

Jak se o mne tolik staráte, tak jsem také šťasten proto, že Pán Bůh Vámi ke mně se sklání, a že Vy budete ještě šťasten tak, jak nikdy Jste šťastným býti nemohl. Ale trpět budete, čím více se starat budete o mne; posypou se všici na Vás. A já mám vidět smutek Váš – Váš, můj milý pane Zeyer? - Jak by mne to bolelo? -

S Vámi mluvit bych si přál. Tolik nějak toho potřebuji Vám říci; a všecko as takové, že pro mne mnoho také budete trpět. Ale vidět Boha, mluvit s ním a vidět Jeho chtění, a plnit to chtění a pro ně i umírat – to blaho krásné, to blaho, jež svět chápat nemůže! -

Vašimi pracemi, jimiž se těším, když s Vámi nemohu mluvit a Vás vidět, jsem nadšen. - Ó věřte, Vy budete ještě tak šťasten! -

Vidím, že bych pomník Husa měl vytvořit; ale ne pro osobu Husa, jako pro to velké, co hlásal. Věřu, že zadarmo bych jej dělal; jen když by mi bylo dopřáno místa, času a kousek chleba, by mi můj nádeník – tělo – nepošel. Zda-li kdo může chápat snahu Husovu lépe, myslím, než já, který Krista vidí a zná z dříve než se z Otce počal tam v nebesích. Udělal bych něco dobrého; Pán Bůh by mi pomohl. Věřu, že bych nechtěl za svou práci nic. Pan Hlávka by mohl mi to vymoci. - Ale když si myslí stále, že nedovedu tak udělat akt, jako Myslбек; oni stále mne zovou ničemou. -

Však marna zloba jejich proti mně; protože se mnou Pán Bůh. Vždyť již mne opět objímá tolika nadějemi, jež mi za něj podáváte Vy, můj pane Zeyer. Budu, budu psát, až slečna přijede; a Vy také přijedete a tak potěšíte,

Františka Bílka.

Zaplat' Bůh za vše; *posud já toho nedovedu!*

Z následujícího Zeyerova dopisu uvádím jen tu část jež se týká Bílkovi předpovědi:

...Prorokujete mi, že budu ještě šťasten. To je možné už jen v tom smyslu vnitřním, trpěl jsem tolik hříchy svými, vášní svou, - snad tedy budu šťasten smírem v duši, snad ucítím někdy, že Bůh mi odpustil a tu budu věru šťasten. Ted' cítím jen vypráhlost své duše, trpkost zklamání. Šel jsem za fantómem

a ocitl jsem se v poušti. Modlete se za mě! - Budu-li mít vliv na život Váš, bude to indirektně, může Bůh i nehodný nástroj upotřebit k dílu svému...

Ve jménu Pána – ve Jménu toho Jména, jímž se dály
a dějí zázraky, - v témž Jménu píši já i Vám -
drahý pane můj -

Každým psaním Vaším nové a jistější naděje vyvstávají mi k úkolu žití mého, co mi prorokoval Kristus a Svatá Panenka – co se zdá v krátku i plnit. Ale co mi naděj blahá dá, když Vy vypráhlostí duše a trpkým zklamáním trpíte? - Vidím je bol Váš stále; nesnesu utrpení, slz Vašich – Jste mi přec jen velmi drahým! -

Že i Vás bolest a neštěstí objímá – nedivím se; uvykl jsem z světa jen neštěstí od každého slyšet, jak uvykáme nešťastným zvukům v blázinci těch ubohých a nešťastných. Ubohost' ta vzbudila ve mně dokonalou lásku, jež slepá, že nevidí, ni necítí strastí všude kol a přede mnou, - lásku, jež dohnala mne k snaze v útrapách těch spásné, a Bůh mi požehnal. -

Já šťasten. Neviděl jsem v lidstvu štěstí podobného štěstí mému, ač můj stav osudu leckdy zoufalý byl a jest; mé štěstí útrapy, bída světa mi nikdy vzít nemohou.

Ve Jménu Páně přicházím k Vám tedy já – když nechcete věřit, že Bůh Vás ke mně to posílá, - já, jenž Vám podává své vše, své štěstí. -

Tolik jich tulilo a tulí se ke mně nešťastných, tolik životů tak zoufalých spočívá již na životě mladém mém; a zajdu-li smrtí, zahynou v zápětí i se mnou. Žijí ale dosud, a i nyní zase šťastni, - a já šťasten ze štěstí jejich. -

Ve jménu Božím přicházím k Vám – ne tedy já, jako Bůh zklamal by Vás, zklamal-li bych Vás. Setře Bůh mou slzu s očí Vašich, jako Vás drahý můj, - objímá. -

Přijedťe ke mně; psaní Vaše, mně tak milé, Vás jen obtěžuje, - jako já Vás dopisy svými nedostatečnými ve sdílnosti obtěžuji. Ale vidím jen trpícího Vás – a jelikož mohu klid nechat zavládnout duchem vzácným Vaším, proto přicházím k Vám; ne tedy více já, ale dokonalá láska -

František Bílek

Z dalšího dopisu z 21. 9. 1896 uvádím jen část, ve které se J. Zeyer omlouvá za svou zaneprázdněnost. Je to hodně aktuální v naší uspěchané době.

... O sobě Vám dnes nepíšu ničeho, odpust'ťte tento chladný dopis, jednající jen o záležitostech téměř obchodních. Musím ještě mnoho záležitostí odbýt, než odjedu. Srdcem budu s Vámi mluvit, až se, dá Bůh, zase sejdem!...

Vodňany, 16. 10. 96

Milý příteli a pane,

konečně jsem se vrátil domů, příliš unaven, než abych se zase dal na cestu k Vám, ač bych práci Vaší poslední tak rád viděl! Musím to však nechat na pozdější dobu. Za to prosil bych Vás, nechtěl byste zajeti sem ke mně na několik dní, než se vydám na návštěvu do Lnář do kláštera? ...

... Nehněvejte se, že Vám posílám cestovné, nevím, máte-li právě peníze pohotově, mně se často stává, že nemám nic – nestojí taková hloupost za řeč...

... Bud'te tak laskav a pište mi, *kdy* přijedete, přijedete-li vůbec a nebojíte-li se nudy u mne. - Mám zde mnoho knih a můžete číst a chodit dle libosti. -

S Bohem!

Váš Jul. Zeyer

S tou „nudou“ je to planá fráze! Nejste z těch, již hledají „zábavu“! - Myslím jen, Jste-li disponován k cestě a nebrání-li Vám práce. -

K výše uvedené zmínce o plánované návštěvě kláštera ve Lnářích opisují poznámku autora:

„Lnáře, klášter bosých Augustiánů, založen v roce 1684 hrabětem Tomášem Černínem z Chudenic. Má bohatou starou knihovnu, která Zeyera zvláště vábila. S převorem Aloisem Meyerem, náruživým včelařem, seznámil se básník za jeho přednášky o rojení včel ve Vodňanech a spřátelil se s ním.

Bílek prostřednictvím Zeyerovým byl také pozván převorem Meyerem a věnoval klášteru hlavu „Slova“ z díla „Odpověď slova, proč je tělem tak bolavým,“ které se rozpadlo v hlíně. Také věnoval klášteru „Krista“ v sádře, za niž dostal jako honorář roj včel.“

Více o vztahu F. B. ke klášteru ve Lnářích v příspěvku v příštím čísle.

Chýnov u Tábora, 17. 10. 96

Můj milý pane Zeyer!

Jak starostliv Jste o mne, i na cestu mi dáváte z peněz svých. Zaplat' Pán Bůh, volám upřímně; aspoň než oplatím sám dle možnosti své něčím. Jak rád bych hned přijel k Vám, ale dříve to již nebude moci být, až 22. 10. ve čtvrtek. Máme „kontrolní shromáždění“ v Táboře a hlásit se, a i dostavit se *musím*. Těším se na Vaše vše, i na to, co mi o p. Hlávkově budete vypravovat; nejvíce se ale těším na Vás, můj pane Zeyer, vždyť vím, že i kdyby mne všichni opustili, že Vy mne neopustíte. - Neměl jsem oddechu v práci po celý snad rok, mohu si tedy nějaký den přijít k Vám a se s Vámi potěšit. A Vy se nesmíte mnou vytrhovat od Vaší práce!? Zatím, co Vy budete pracovat, já budu se ve Vašich, mi tak milých pracích přebírat, a tak se přece jen stále Vámi potěšit...

...Bojím se, aby Jste mne nezasypal obětmi své lásky, dokud mne neznáte; a po poznání mne, by jste nebyl zklamán. Zklamání Vaše, můj pane Zeyer nesl bych tíž, než těch kdys pánů z Prahy...

Těší se velmi

Fr. Bílek

1/ O tom, jak Bílek pojímal Kristovu krásu, a o nedorozuměních s tím spojených se lze také dočíst v korespondenci se Sigismundem Bouškou (Česká expedice, Praha 1992), zvláště v Bouškově odpovědi z 15. 3. 1897 na nedatovaný Bílkův dopis. (pozn. M. K.)

2/ Hlávka přispěl Bílkovi dvakrát po 200 zlatých na vytvoření Krucifixu. (pozn. J. R. Marek)

Pokračování v příštím čísle Zpráv.

Výstava Česká bible v průběhu staletí: rukopisná, tištěná digitální

Tato unikátní výstava představuje vývoj překladů Bible do našeho národního jazyka od dob cyrilometodějských až po současnost – v rozsahu více než 11 století. Expozice originálních Biblí a uměleckých faksimilí vysoké hodnoty, i Biblí

na současných multimedialních nosičích je doplněna ukázkou digitalizovaných iluminovaných rukopisů z XIV. a XV. století, dále biblickými mapami a dějinami Bible. A tak návštěvníci mohou vidět vývojovou řadu vzniku našeho „umění“ překladatelského, vývoj kvižní vazby, nádherných iluminací, zdobené iniciály, bordury, ale také ukázkou vzácných rukopisů - hlaholského písma, mohou vidět rukopis Bible drážďansko-leskovecké z r.1360 jejíž část se nám zachovala, ukázkou prvních inkunábulí z r. 1588 a 1589 Bible Pražské a Kutnohorské a sledovat vývojovou řadu našich překladů a vydání až po českou verzi Jeruzalémské Bible vydané koncem roku 2009. Expozice je svědectvím zájmu a **úcty** našeho lidu k Božímu Slovu ke Knize Knih, která formovala evropského člověka. Vnesla humanitu do oblasti lidského práva, ukázala na lidskou důstojnost, a položila důraz na rovnost všech lidí. Představit Bibli jako významnou knihu kultury a vzdělanosti našeho národa a také význam našich překladatelů, přiblížit její poselství zvláště mladým lidem je cílem pořadatele tohoto projektu.

Výstava obsahuje také řadu doprovodných programů, odborných přednášek, koncertů, ale také Mezinárodní projekt Ručně psaná Bible podle posledního vydání – zve všechny účastníky výstavy k zapojení se do ručního psaní Bible a tak vzniká nové dílo psané tisíci pisateli, kde každý napíše verš nebo část textu a tak se stává svým rukopisem spoluautorem tohoto jedinečného díla.

Umělecká díla – biblické inspirace: Josef Císařovský, Jaroslav Šerých, Jan Kristofori, Olbram Zoubek, Boris Jirků, Marie Plotěná, Karel Rechlík, Jiří Šindler, Aleš Lamr, Václav Lamr, Ludmila Jandová, Eva Jandejsková.

Filmová projekce v rámci výstavy: Objevujeme Bibli, Ježíš z Nazaretu, Biblická archeologie, **Jak paprsek slunce na dřevě života umíral**, Život a dílo apoštola Pavla a další.

- ➔ Výstavu měli možnost vidět návštěvníci v mnoha městech naší vlasti ale také v zahraničí v Maďarsku, Polsku, na Slovensko, v Itálii – Řím v r.2008, v roce 2009 v Belgii v Bruselu, pak opět u nás v Karolinum Univerzita Karlova – Praha, a v Liberec na Radnici. V letošním roce od 11. dubna do 23. května tuto výstavu navštívilo tisíce návštěvníků v Toríně, kde byla kontinuitou k výstavě Svatého Turinského plátna.

Dalším zastavením této expozice v r. 2010 bude město Děčín, Synagoga, kde ve spolupráci s Židovskou liberální unií bude otevřena od 1. října do 1. listopadu a následně od 17. listopadu do 19. prosince bude k vidění v Ústí nad Labem v kostele Sv. Vojtěcha, kde je spolupořadatelem YMCA. V rámci těchto dvou výstav budou

k vidění také umělecká díla Josefa Císařovského.

Poselství Bible oslovuje každého návštěvníka výstavy je patrné souznění srdcí, intenzita dotyku s Božím Slovem, jeho moudrostí a láskou, která je s námi i dnes.

→ *Fakta o Bibli: obsahuje 66 knih, z toho 39 Starý zákon a 27 Nový zákon. Byla kompletně přeložena celá nebo její jednotlivé knihy do více než 2 400 jazyků a je ve světě ročně vydávána v milionových nákladech.*

Na obrázku hlaholské zlomky z 11. století

Výstava je doplněna informacemi o činnosti některých křesťanských organizací: České biskupské konferenci o církevním školství, České křesťanské akademii, Ekumenické radě církví, BTM (Brněnské tiskové misii) a dalších.

→ *Od roku 2002, kdy byla slavnostně zahájena v Senátu Parlamentu ČR ji shlédlo více než 300 000 návštěvníků. Výzvy pro děti a mládež se aktivně účastnilo více než 2000 dětí, nejsou ani tak důležitá čísla, počty návštěvníků, nýbrž ta zkušenost, to setkání s poselstvím, které si každý návštěvník z této výstavy odnáší a provází ho dál životem. Mnozí návštěvníci se i několikrát vracejí, aby si opsali text který je zaujal na panelech, nebo aby si znovu prohlédli Bible či obrazy nebo se v klidu podívali ještě na další část filmu nebo abychom po rozhovoru společně v modlitbě spontánně poděkovali Bohu za Dar Božího Slova.*

Některé zápisy z knihy návštěv:

→ Blahopřeji, výstava moc pěkná, a nejen to, ale dává vzdělání. Děkuji, že jsem byl při této výstavě doprovázen velice hlubokým a milým vysvětlením.
profesor Tom Mauero

→ Děkujeme moc a ať je požehnání s vámi.
skupina poutníků Jižní Korea

→ Jsem velice potěšen, že jsem zde měl příležitost se modlit. Byl bych rád, abyste věděli, že si vážím vašeho úsilí. Moje modlitby jsou stále s vámi.

kněz P.Stevin OCSA

→ Navštívili jsme tuto výstavu a cítili jsme se velmi skvěle. Vynikající výstava o historii biblických textů.

Skupina 53 osob (římskokatolíci z Indie)

→ Děkujeme, potěšili jsme se na duši. Pocítili jsme národní hrdost.

farníci od Brna

→ Nádherná výstava vážím si s obdivem, s oceněním a s přáním dalších úspěchů.

→ Mordechay Lewy, navržený velvyslanec státu Izrael

A. M. Kubíčková, ředitelka projektu

Pořadatel:

Společnost přátel České Bible, o.s., Praha,
zastoupená A. M. Kubíčkovou, telefon:
+420 606 408 333, e-mail:
a.kubickova@volny.cz

Občanské sdružení je neziskovou organizací, pro zájemce, kteří sympatizují s tímto projektem a chtějí by podpořit šíření této výstavy, sdělujeme číslo účtu:
207186148 / 0300 Poštovní spořitelna u ČSOB Praha. Za vaši případnou pomoc předem děkujeme.

Krátké zprávy

→ V březnu tohoto roku naše Společnost navázala kontakt s Galerií hl. m. Prahy. Jednali jsme s mimojiné s paní kurátorkou Sandrou Baborovskou a paní Evou Hoffmannovou z knihovny GHMP. Doufáme, že se vzájemná spolupráce bude pokračovat a rozvíjet se.

→ Bílkova vila má být po důkladné celkové rekonstrukci opět otevřena **1.9.2010**. Uvádí to zpráva „Rekonstrukce Bílkovy vily v Praze.“ Tuto zprávu najdete na webových stránkách:
GHMP:<http://www.ghmp.cz/prilohy/vilabilek.pdf>
Připomínám, že příští rok uplyne 100 let od dokončení této krásné a jedinečné budovy, kterou si F. Bílek sám navrhnul jako své rodinné i tvůrčí sídlo.

→ Na webových stránkách Britských listů je fotografie rukopisu F. Bílka „*Každý ve svém povolání dílo - život lámej a svým dávej.*“ A to i s přepisem tohoto krásného textu.

Viz: <http://www.blisty.cz/2004/10/13/art20112.html>

Z rekonstrukce vily F. Bílka v Praze

Restaurátorské práce na opukových stěnách v ateliéru.

Obnova cihelného zábradlí balkonů.

fotografie: www.ghmp.cz

Redakce děkuje všem autorům příspěvků!

Kontaktní adresy Společnosti Františka Bílka:

předseda: Aleš Nevečeřal
Přemyslovská 23
130 00 Praha 3
tel. 222 713 150

jednatelka: Alena Kubíčková
Křivenická 413/16
181 00 Praha 8
tel. 233 554 150

Vytištěno na recyklovaném papíře.

ZPRÁVY	Pro své členy jedenkrát za rok v nákladu 200 ks Společnost Františka Bílka
	Adresa redakce: michalkellner@email.cz Michal Kellner, Nad Bud'ánkami II. 12, 150 00 Praha 5 tel. 733 724 020, e-mail: michalkellner@email.cz